

Vergaderjaar 1993–1994

23 444

Wijziging van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen, het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de doorbreking van het exclusieve recht van de concessiehouder in hoofdzaak door middel van de invoering van een gelimiteerd vergunningenstelsel voor specifieke vormen van openbare mobiele telecommunicatie (mobiele telecommunicatie)

Nr. 9

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 maart 1994

Tijdens het mondelinge overleg met de vaste Commissie voor Verkeer en Waterstaat op 28 februari 1994 (23 444, nr. 8) hebben wij gesproken over het wetsvoorstel mobiele communicatie.

Overeenkomstig mijn toezegging doe ik u hierbij de antwoorden toekomen op een aantal vragen die door leden van de Commissie zijn gesteld.

Door verschillende leden van de vaste Commissie is gevraagd nog eens nader in te gaan op het voorgestelde artikel 13x. Daarbij werd met name gevraagd waarom KPN slechts op verzoek van de tweede vergunninghouder moet meewerken en of de Minister nog criteria hanteert bij het opleggen van de verplichting aan KPN medewerking te verlenen aan de in artikel 13x genoemde voorzieningen.

De situatie na het van kracht worden van de Wet is als volgt. KPN krijgt vooruitlopend op de definitieve vergunningverlening een voorlopige vergunning. Zo snel mogelijk na het van kracht worden van de Wet zal de tenderprocedure voor de verlening van de tweede GSM-vergunning van start gaan. Indien uit die procedure de toekomstige houder van de tweede vergunning is gekozen, zal deze zo snel mogelijk moeten aangeven van welke door artikel 13x gegeven mogelijkheden hij gebruik wil maken. Hij moet dus een keuze maken of hij er gebruik van wil maken en zo ja, van welke mogelijkheden hij gebruik wenst te maken.

Dit gebeurt op verzoek van de toekomstige tweede vergunninghouder en niet automatisch, omdat aan de mogelijkheden als bedoeld in 13x niet alleen voor KPN maar ook voor de tweede vergunninghouder kosten verbonden kunnen zijn.

De tweede vergunninghouder kan er dus voor kiezen, om bijvoorbeeld vanwege dit kostenaspect, geen gebruik te maken van bepaalde door

artikel 13x gegeven mogelijkheden. Dat is ook de reden waarom niet voorgeschreven is dat KPN moet meewerken aan de door artikel 13x gegeven mogelijkheden, als niet zeker is dat deze door de tweede vergunninghouder gewenst zijn.

De door de tweede vergunninghouder gewenste voorzieningen zullen vervolgens in de vorm van vergunningsvoorschriften in de definitieve vergunning aan KPN worden opgenomen. Daarbij bestaat er voor de Minister van Verkeer en Waterstaat geen mogelijkheid om nog een nadere afweging te maken welke voorzieningen wel en welke niet door KPN geleverd moeten worden. Bepalend is uitsluitend dat wat de tweede vergunninghouder vraagt op basis van de wettelijke mogelijkheden.

KPN is verplicht tegemoet te komen aan de wensen van de tweede vergunninghouder. Deze kosten zullen door de tweede vergunninghouder betaald moeten worden.

De verplichtingen van artikel 13x, zullen niet tot in het oneindige duren. Met name de verplichting om de tweede vergunninghouder als dienst-aanbieder te accepteren, (13x, derde lid, a, 1°) en de verplichting tot de zogenaamde «roaming» (13x, derde lid, a, 2°) zullen aan een door Onze Minister te bepalen termijn worden gebonden, en zijn ook uitdrukkelijk alleen bedoeld om iets aan de achterstand van de tweede vergunninghouder te doen. Dat is dan ook de reden waarom de verplichtingen van artikel 13x alleen aan KPN en niet ook aan de tweede vergunninghouder worden opgelegd. Er is in artikel 13x naar artikel 13l verwezen om daarmee aan te geven dat de algemene bevoegdheid voor het geven van voorschriften en beperkingen bij de vergunningverlening overeind blijft. Voor de specifiek in het kader van de zogenaamde «asymmetrie» geregelde materie is alleen artikel 13x van belang.

Voorts stelde de heer Wolffensperger van D66 een aantal vragen die ik hier zal beantwoorden.

Gevraagd werd of het gebruik van gemachtigde infrastructuur (bijvoorbeeld van de NS) tot afroming van het telefoonnet kan leiden. Hij noemde als voorbeeld het geval van een (mobiel) gesprek in Groningen, bestemd voor een telefoonabonnee in Amsterdam, dat via de NS-infrastructuur van Groningen naar Amsterdam wordt gebracht, en pas daar over de infrastructuur van KPN gaat. Speelt deze vorm van afroming in de GSM-wet nu een ondergeschikte rol, en heeft dat consequenties voor de interconnectietarieven?

Ik merk allereerst op dat mobiele netwerken nieuw verkeer genereren, waarvoor het vaste telefoonnet geen alternatief vormt. Als dit verkeer (al was het maar voor een deel) over KPN-infrastructuur wordt afgewikkeld, dan is KPN daar alleen maar bij gebaat. Omdat een bijzonder groot deel van de (mobiele) gesprekken begint of eindigt in vaste telefoonnetten, is er in zijn algemeenheid geen sprake van afroming in de gebruikelijke zin.

Integendeel KPN profiteert van het bestaan van mobiele telefoonnetten. De GSM-exploitant krijgt in het Wetsvoorstel het recht om zijn telefoongesprekken zo veel mogelijk over het eigen GSM-netwerk af te wikkelen. Bij de opbouw van dat netwerk en de koppelingen met het vaste telefoonnet van KPN staan hem diverse middelen ten dienste. In de tekst van de artikelen 13o en 13p volgens de nota van wijziging en de toelichting daarop heb ik een opsomming van de middelen gegeven. Nieuw daarbij is dat hij in principe ook gebruik mag maken van die gemachtigde infrastructuur die in de toekomst deel uitmaakt van de concurrerende infrastructuur (bijvoorbeeld infrastructuur van NS). Dit zou vanuit het traditionele referentiekader gezien afroming kunnen worden genoemd, in de zin dat in plaats van KPN-infrastructuur nu andere infrastructuur wordt

gebruikt, maar in het licht van het in de Hoofdlijnennotitie voorgestane beleid is dit een gewenste consequentie.

Naast inkomsten uit huurlijnen heeft KPN natuurlijk ook inkomsten uit het telefoonverkeer. Omdat de GSM-exploitant in het voorbeeld het telefoongesprek pas in Amsterdam «overdraagt» aan het telefoonnet van KPN, ontvangt KPN geen vergoeding voor het afwickelen van het telefoongesprek tussen Groningen en Amsterdam. Deze consequentie is echter een direct gevolg van het hiervoor genoemde recht telefoongesprekken zo veel mogelijk over het eigen GSM-netwerk af te wikkelen.

Voor de interconnectie-tarieven heeft dit geen consequenties: de GSM-exploitant is aan KPN slechts een vergoeding verschuldigd voor de voorzieningen die daadwerkelijk worden gebruikt en dus niet voor de voorzieningen die niet worden gebruikt. Dit vloeit voort uit het beginsel van kostenoriëntatie.

Zou bij de selectie van de tweede GSM-exploitant niet moeten worden betrokken de vraag of de potentiële vergunninghouder in de toekomst onderdeel zou kunnen vormen van de tweede landelijke aanbieder van infrastructuur? Immers KPN is in staat een breed pakket van diensten aan te bieden, waaronder GSM-diensten. Het zou de gelijkwaardigheid van de tweede infrastructuraanbieder bevorderen als ook hij eenzelfde dienstenpakket kan aanbieden, waaronder GSM-diensten.

De selectie is er op gericht om de beste GSM-exploitant te kiezen. Op basis van de ingediende businessplannen wordt die keuze gemaakt. De eventuele toekomstige rol als tweede aanbieder van infrastructuur (of participant daarin) speelt hierbij in principe geen rol.

De Hoofdlijnennotitie gaat namelijk uit van een strikte scheiding van infrastructuur en diensten, meer dan tot nu toe het geval is. Dat houdt onder andere in dat ook KPN in haar aanbiedingen die rollen gescheiden moet houden.

Om deze redenen bestaat geen aanleiding om de tweede GSM-vergunning te koppelen aan de tweede landelijke vergunning voor infrastructuur, waarmee niet gezegd is dat dit uitgesloten zou zijn.

Voorts werd een vraag gesteld over de regimefasering nu, het moment waarop er twee volwaardige zelfstandige GSM-operators zijn, resp. het moment waarop de Hoofdlijnennotitie is geïmplementeerd.

Het voorliggende GSM-wetsontwerp introduceert concurrentie op het gebied van openbare mobiele communicatie. Voor bepaalde vormen (hoofdstuk IIA: GSM, DCS 1800, ERMES) gebeurt dat door de verlening van – een beperkt aantal – vergunningen. Overigens geschiedt het via het machtigingenregime van hoofdstuk III.

Na de algehele herziening van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen, zoals voorzien wordt in de Hoofdlijnennotitie, zal in 1995 ook op de vaste infrastructuur en in 1998 op het gebied van telefonie, concurrentie worden toegelaten. In de GSM-wet wordt, waar het de vaste infrastructuur betreft, op dit beleid een voorschot genomen, door GSM-vergunninghouders toe te staan al bij de opbouw van hun net infrastructuur te betrekken bij de toekomstige concurrentie van KPN.

Ten slotte geef ik hierbij op verzoek van de heer Wolffensperger een korte uitleg van artikel 5 van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen.

1. In het algemeen geldt: over huurlijnen mag de huurder geen spraak voor derden verzorgen, noch in de vorm van de spraaktelefoondienst,

zoals die is opgedragen aan KPN, noch in de meest kale vorm. Dit dient om afroming tegen te gaan.

2. Deze huurder mag dit wel doen als hij dit doet ten behoeve van:

- de twee vergunninghouders voor GSM of andere vergunninghouders, ex hoofdstuk IIa;
- machtiginghouders die door de verruiming van hoofdstuk III een openbaar net hebben;
- dienstaanbieders van de vergunninghouders of machtiginghouders; en
- toegevoegde waarde-diensten.

3. De twee GSM-vergunninghouders, de bedoelde machtiginghouders en hun dienstaanbieders mogen eveneens in afwijking van de algemene regel, genoemd onder 1, deze huurlijnen gebruiken voor spraak.

4. Alles wat onder 2. en 3. is toegestaan, mag alleen voorzover het betreffende transport van spraak is toegestaan door de betreffende vergunning of machtiging.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
J. R. H. Maij-Weggen